

D O S A R nr.01-2D 3/ 28

Documente privind justificarea adoptării Deciziei Consiliului Raional
„ Cu privire la Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu în raionul Soroca”

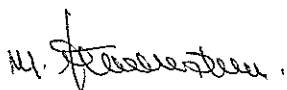
Data constituirii ____ 2023

Total file –

Termen de păstrare - permanent

Stimate domnule Președinte,

Direcția Agricultură și Alimentație a Consiliului raional Soroca, roagă să fie inclus în ordinea de zi a ședinței Consiliului Raional proiectul deciziei Cu privire la Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu în raionul Soroca.

Nicolae Ghitlan,
șef-adjunct a Direcției Agricultură și Alimentație,
responsabil pe problemele de mediu

Dlul Veaceslav Rusnac,
Președinte al Raionului Soroca

Proces-verbal

din 27 februarie 2023

Audieri publice a proiectului de decizie „ Cu privire la Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu în raionul Soroca” propus spre examinare la ședința ordinară a Consiliului Raional din 23 martie 2023

La audieri publice au participat:

Reprezentanții asociațiilor obștești, dna Valentina Jamba "Eco-Sor"
Mass-media, dl Vadim Șterbate,
Șefii de direcții și secții din subordinea Consiliului raional,
Șefii serviciilor din cadrul Aparatului Președintelui raionului.

S-a supus audierilor publice proiectul de decizie elaborat de Direcția Agricultură și Alimentație și anume:

Cu privire la Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu în raionul Soroca.

Raportor: Dl Nicolae Ghitlan Șef-adjunct al Direcției Agricultură și Alimentație, responsabil pe problemele de mediu a adus la cunoștință că proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu Legile nr.436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările ulterioare; nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător; Hotărârea Guvernului nr. 1515/2014 cu privire la Strategia de mediu și Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia; pct.4. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Direcției Agricură și Alimentație.

Sa propus spre informare și examinare Nota informativă cu privire la starea de mediu în raionul Soroca și Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu în raionul Soroca.

Proiectul dat are ca obiectiv, crearea unui sistem eficient de management de mediu, care să contribuie la creșterea calității factorilor de mediu și să asigure populației raionului dreptul la un mediu natural curat, sănătos și durabil.

- S-a înaintat la planul de acțiuni următoarele propuneri:
- Denumirea acțiunii, nr. d/o1, să fie denumită: Estimarea stării de mediu în raionul Soroca;
- Termenele de realizare să fie stabilite concret;
- De inclus responsabili pentru realizare și alte instituții, organizații, ONG-urile pe domeniul de mediu;
- De exclus pct.3,4,9,12,15,17 din Planul de acțiuni;
- De inclus - Activitate de salubizare, amenajare și plantare a arborilor și arbuștilor.

Propunerile parvenite au fost incluse și modificate în Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu.

Șef-adjunct al Direcției Agricultură și Alimentație,
responsabil pe probleme de mediu

 N.Ghitlan

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL SOROCA

DECIZIE

Cu privire la Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu în raionul Soroca.

Consiliul raional Soroca întrunit în ședința ordinară din data de 23 martie 2023;

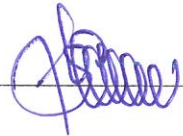
În temeiul:

- art. 43 alin.(1) lit. j) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările ulterioare,
- art. 9 lit. a), c), e), g), h) din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător,
- art.4 din Hotărârea Guvernului nr. 301/2014 cu privire la aprobarea Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia,
- pct.4.2. din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Direcției Agricultură și Alimentație Soroca, aprobat prin decizia Consiliului Raional nr. 4/3 din 06.06.2022.

DECIDE:

1. Se ia act de Nota informativă cu privire la starea de mediu în raionul Soroca, conform anexei nr.1.
2. Se aprobă Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu în raionul Soroca, conform anexei nr.2.
3. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii în Registrul de Stat a Actelor Locale și poate fi contestată la Judecătoria Soroca, sediul Central în termen de 30 de zile, conform prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Elaborat: Nicolae Ghitlan, șef-adjunct a Direcției Agricultură și Alimentație, responsabil pe problemele de mediu;

Coordonat: Veaceslav Rusnac, Președinte al raionului Soroca
 _____ Alla Bordianu, Vicepreședinte al raionului Soroca
 _____ Svetlana Paunescu, Vicepreședinte al raionului Soroca

Avizat: Iurie Tănase, Vicepreședinte al raionului Soroca
 _____ Stela Zabrian, secretar al Consiliului Raional Soroca

Nota informativă
cu privire la starea de mediu în raional Soroca

Administrația publică locală joacă un rol semnificativ în asigurarea folosirii raționale a resurselor naturale și protecția mediului prin exercitarea funcțiilor definite de legislația Republicii Moldova, în domeniile ca:

- Planificarea teritoriului, stabilirea priorităților de mediu locale;
- Dezvoltarea infrastructurii, coordonarea și controlul realizării măsurilor de protecție a mediului la nivel local;
- Asigurarea transparenței activităților de protecție a mediului și de utilizare a resurselor naturale;
- Gestionarea deșeurilor;
- Informarea și instruirea ecologică a populației.

În condițiile situației actuale, autoritățile locale trebuie să planifice și să promoveze dezvoltarea localităților din raion, prin stabilirea priorităților de mediu.

1. ÎNTREPRINDERILE POLUANTE

În procesul de producere întreprinderile de producere și cele de procesare utilizează resurse naturale, generând deșeuri și altfel contribuind la poluarea mediului.

Reieșind din aceasta, în conformitate cu legislația în vigoare, întreprinderile poluante achită taxe pentru poluarea mediului.

Industria raionului se caracterizează prin următoarele activități: confecționarea articolelor de confecții, materialelor de construcție, conservelor, lactatelor, prelucrarea cerealelor și cărnii. Performanța ecologică a întreprinderilor din aceste ramuri necesită ajustată la standardele internaționale și naționale.

Apele uzate, din sectorul industrial, conțin substanțe organice, care degradându-se formează o mulțime de microorganisme și bacterii patogene. Unele ape industriale conțin substanțe toxice care prezintă pericol pentru oameni, animale și pești. Pentru excluderea pericolului posibil apele uzate necesită epurare la instalațiile respective. Atunci, când evacuarea lor se prevede prin rețelele de canalizare nefuncționale, deteriorate sau când acestea sunt exploatate incorect ele devin surse de poluare a solului apelor subterane și de suprafață.

Stațiile de epurare a apelor uzate sunt instalații cu destinație de protecție și de prevenire a poluării mediului.

Apele râului Nistru sunt actualmente poluate de apele reziduale ale localităților raionului, care nu dispun de stații de epurare a apelor uzate.

2. CADRUL LEGISLATIV

Există un cadru legal amplu de legi, hotărâri și regulamente, menite să contribuie la soluționarea problemelor de protecție a mediului și gestionării deșeurilor care se bazează conform actelor legislative:

1. Legea privind protecția mediului înconjurător nr. 1515-XII din 16.06.1993.
2. Legea cu privire la resursele materiale secundare nr.787-XIII din 26.03.1996.
3. Legea cu privire la regimul produselor și substanțelor nocive nr. 1238-XIII din 03.07.1997.
4. Legea privind deșeurile de producere și menajere nr.1347-XIII din 09.10.1997.

5. Hotărârea Guvernului nr.301 din 24.04.2014 cu privire la aprobarea Strategiei de mediu pentru anii 2014-2023 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia.
6. Hotărârea Guvernului nr.248 din 2013 cu privire la aprobarea Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova, pentru anii 2013-2027.
7. Hotărârea Guvernului din 17.02.2023 cu privire la Programul Național de Extindere și Reabilitare Pădurilor pentru perioada 2023-2032 și Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia.

3. STAREA MEDIULUI AMBIANT

Sursele principale de poluare a aerului atmosferic în teritoriul raionului Soroca sunt:

- întreprinderile, inclusiv și uzinele de producere a asfaltului;
- încăperile de păstrare a pesticidelor;
- transportul auto;
- cazangeriile;

În ultima perioada sursele staționare de poluare ale aerului au scăzut, ca urmare a reducerii numărului și activității întreprinderilor.

Astfel, transportul auto a devenit principala sursă de poluare.

Categoriile de poluare a aerului sunt:

- emisiile de praf;
- oxid de sulf;
- oxid de carbon;
- oxid de azot;

În actele legislative care reglementează prevederile privind protecția aerului sunt formulate cerințele principale privind competența autorităților administrației publice locale.

Conform Legii cu privire la protecția aerului atmosferic, autoritățile publice locale asigură planificarea și realizarea măsurilor de prevenire a acțiunilor nocive ale poluanților aerului atmosferic, informarea sistematică și operativă a populației, persoanelor fizice și juridice.

Conform art.9 al Legii privind protecția mediului înconjurător, autoritățile administrației publice, în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative din domeniul protecției mediului care au următoarele competențe:

- asigură respectarea legislației de protecție a mediului și de folosire rațională a resurselor naturale;
- supraveghează și coordonează activitatea primăriilor în domeniul gestionării deșeurilor, poluării solurilor și protecției spațiilor verzi;
- organizează elaborarea și realizarea programelor ecologice raionale;
- asigură informarea sistematică și operativă a populației, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor privind starea mediului.

4. RESURSE ACVATICE

Teritoriul raionului Soroca este traversat de 5 râuri și râulețe. Râul Nistru, curge pe o lungime de 92,5 km, constituind hotarul de est a raionului, fluviul Nistrului izvorăște din Ucraina, din munții Carpați în apropierea de graniță cu Polonia și se varsă în Marea Neagră în aval de Cetatea Albă. Nistru face parte din cele mai importante 9 cursuri de apă din Europa și este unul dintre cele mai interesante fluvii din regiune. Are o valoare mare atât pentru sectorul economic al țării și raionului, în menținerea echilibrului ecologic, cât pentru sectorul social, istorico-cultural, inclusiv turistic, fiind și o sursă strategică de aprovizionare cu apă a multor localități din Republica Moldova, inclusiv: Chișinău, Otaci, Soroca, Camenca, Râbnița. Fluviul Nistru se confruntă cu multe probleme ecologice, precum degradarea regimului hidrologic, hidrochimic și hidrobiologic, micșorarea capacității de autoepurare a fluviului, dispariția unor specii valoroase de pești, înnămolirea intensivă a fluviului și scăderea nivelului de apă. Una din problemele cauzate este devărsările de la rețelele de canalizare din lipsa stației de epurare și de la agenții economici care aruncă în acest fluviu apele reziduale și deșeurile tehnice.

Râulețul Căinari traversează raionul Soroca pe o distanță de 40 km, Bulata-15 km, Racovăț-15 km. Teritoriul orașului Soroca este intersectat de râulețul Racovăț, influent al r. Nistru. La intrarea în

mun. Soroca curge afluentul r. Nistru, râpa Bechir. Satele Bulboci și Căinari Vechi sunt traversate de râul Căinari, s.Bădiceni - râul Bulata . Prin satele Voloave, Parcani și Dubna curge râulețul Camenca.

Populația raionului și a municipiului Soroca este asigurată cu apă potabilă din 11103 fântâni de mină, inclusiv din ele 401 fântâni publice și 29 izvoare. În prezent nu se cunoaște datele despre numărul fântânilor de mină noi construite, lichidate sau părăsite, conservate, curățite, dezinfectate din sate.

- În 72,2% cazuri din fântâni nu corespunde la indicii fizico-chimici și în 83,6% cazuri nu corespunde la indicii microbiologici. În conformitate cu Hotărârea de Guvern nr.1466 din 30.12.2016, din primăriile raionului în adresa Centrului de Sănătate Publică au fost prezentate Registrele surselor locale de apă, cu multe erori. Până în prezent nici o fântână nu deține autorizație sanitară de funcționare.

În raion fântâni arteziene funcționale sunt amplasate în următoarele localități:

1. Schineni	5. Sobari	8. Slobozia-Cremene
2. Baxani	6. Bădiceni(primăria)	9. Bădiceni (internatul psihoneurologic)
3. Nimereuca	7. Dărcăuți	10. Septelici
4. Tabăra "La Dumbrava"		

iar în s.Cremenciug, Oclanda, S.A. Fabrica de conserve, SRL Alidon-Com și Penitenciarul nr.6 dețin captaje de izvoare.

Localitățile unde sunt conservate fântânile -

1. S.A Regia Apă-Canal-10 fântâni amplasate în s.Egoreni.
2. Primăria s.Bulboci- fântână.
3. S.A.Fabrica de brânzeturi-2 fântâni.
4. SRL Mobirai mun.Soroca-2 fântâni.
5. IMSP Spitalul raional - 1 fântâni.

- Până în prezent fântânile arteziene din s.Dărcăuți și Septelici nu sunt date în exploatare.

Localitățile a căror apeducte comunale rurale sunt aprovizionate cu apă de la Î.S. Acva-Nord sunt - Egoreni, Rublenița, Zastînca, Hristici, Parcani, Voloave, Pîrlița, Vanțină, Regina-Maria, Lugovoie, Bulboci, Bulbocii-Noi, Ocolina, Țepilova.

Localitățile primăriilor Badiceni, Schineni, Parcani, Ocolina apeductele sunt gestionate de întreprinderi municipale. De la finele anului 2022 populația s.Vărăncău se aprovizionează cu apă potabilă din apeductul comunal rural de la fântânile artezene amplasate în s. Zăluceni și deservite de S.A.Servicii comunale Florești.

- Apeductele comunale rurale gestionate de primării sunt amplasate în localitățile - Nimereuca, Bădiceni, Schineni, Baxani, Cremenciug, Sobari, Oclanda, Slobozia Cremene.

- Apeductul comunal urban care deservește populația mun.Soroca este asigurat cu apă de la Î.S. Acva-Nord. Rezultatele investigațiilor de laborator a calității apei potabile din apeductele comunale rurale a stabilit că, în 18,2% apa nu corespunde indicatorilor fizico-chimici și în 36,2% cazuri nu corespunde indicilor microbiologici.

- De menționat că cauza necorespunderii calității apei la indicii (conținutul de amoniac, nitrați, fluor în fântânile arteziene a apeductelor s.Nimereuca, Schineni, Bădiceni) de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice au fost emise Hotărâri de interzicere a folosirii apei în scopuri potabile.

Total apeducte a instituțiilor pentru copii - 55, din numărul de probe examinate în laborator în 42,8% cazuri, calitatea apei la indicii fizico-chimici nu corespunde cerințelor normative și în 50% cazuri nu corespunde indicilor microbiologici. Total apeducte ale instituțiilor medico-sanitare-18, unde din numărul de probe examinate în laborator în 72,8% cazuri, apa nu corespunde după indicii fizico-chimici și în 89,4% cazuri la indicii microbiologici.

Sănătatea populației din raionul nostru în cea mai mare măsură depinde de calitatea apei pe care o consumă. Apa poate fi poluată în urma unor fenomene naturale, cum sunt ploile abundente sau topirea zăpezii, însă principala cauză a poluării este totuși factorul uman. Spre regret, deșeurile organice din veceurile și grajdurile din ogradă sau apele menajere vărsate haotic la suprafața solului pătrund în fântâni. Aceste reziduri, fiind diluate cu apa de ploaie, nimerind în apele subterane, contaminând astfel fântânile, mai ales dacă acestea nu sunt bine izolate.

4.1. MĂSURILE PENTRU A PREVENI POLUAREA APEI DIN FÂNTÂNI

- să se amplaseze fântâna la o distanță de cel puțin 25 m de la veceuri, de la gropile de gunoi, locurile de depozitare a deșeurilor organice (composturi), latrine, grajduri sau de la alte surse de poluare;

- în jurul fântânii să se facă un (lacăt) de lut bine bătătorit până la adâncimea de 2m, cu înclinație dinspre fântână;

- să se îngrădească orice fântână, să i se facă acoperiș găleată publică cu suport și capac la gură;

- să fie interzis spălatul rufelor, adăpatul animalelor în apropierea fântânilor la o distanță de cel puțin 15m. de la fântână;

Cel puțin odata pe an este necesar să se curățe și să se dezinfecteze fântânile cu soluții ce conțin clor (100-150 gr. clor activ la un metru cub de la apă din fântână).

4.2. PRINCIPALELE SURSE DE POLUARE A APEI POTABILE SUNT:

- apele menajere vărsate haotic la suprafața solului;
- veceurile și latrinele neizolate pentru acumularea apelor reziduale;
- deșeurile organice de la grajduri și veceuri;
- microgunoșiile.

5. RESURSE FUNCiare

Progresia eroziunii solului în ultimii ani se caracterizează prin următorii indicatori:

- din stratul superior, cel mai fertil de humus a fost pierdut;
- stratul superior productiv al solului s-a micșorat: humus, azot, fosfor, potasiu;
- evident este degradarea solurilor în urma poluării cu substanțe chimice.

În acest scop se propune următoarele acțiuni:

- plantarea și întreținerea în stare corespunzătoare a fâșiilor forestiere pe întregul teren afectat de eroziune;
- prelucrarea solului la întărirea pantei;
- construcția gardurilor în locurile joase pentru prevenirea formării râpelor;
- aratul corect/paralel cu formarea terenurilor erodate.

6. FONDUL FORESTIER ȘI BIODIVERSITATEA

Fondul forestier al gospodăriei silvice Soroca constituie 14,640 ha, dintre care ocolul silvic 3799,4 ha. Ocolul silvic Șolcani este cuprins din 43 trupe de pădure cu o suprafață de 3323,9 ha. Ocolul silvic Cuhurești este compus din 37 trupe de pădure cu o suprafață de 5439,2ha.

Structura de specii a fondului de producție constituie: stejarul reprezintă 44% din arboret, gorunul-23%, carpen-10%, frasin-9%, diverse specii tari -13%, diverse specii moi-1%.

Speciile răspândite a faunei cinegetice a raionului Soroca sunt:

- mamiferele reprezentate de caprioară, mistrețul, iepurile de câmp și vulpea;
- păsările - fazanul, potârnichea, rața, hulubii.

6.1. FONDUL ARIILOR PROTEJATE

Pe teritoriul raionului Soroca sunt obiecte ale naturii protejate de stat, având o valoare deosebită ecologică, științifică, culturală, istorică și estetică.

Deținătorii terenurilor din fondul ariilor protejate sunt obligați să elaboreze proiecte și programe de refacere ecologică și de amenajare, de construcție a rețelelor de comunicare în ariile naturale.

Arborii seculari și monumentele hidrologice nu sunt îngrădite.

Ținând cont de cele menționate deținătorii de terenuri declarate arii protejate urmează:

- să asigure respectarea regimului de protecție al obiectului dat și să stabilească zona de protecție;

- să instaleze la hotarele obiectivelor naturii borne, panouri, indicatoare, și să asigure întreținerea lor;
- să îngreșească zonele de protecție ale arborilor seculari și a monumentelor hidrologice;
- să asigure paza obiectelor din fondul ariilor protejate.

7. GESTIONAREA DEȘEURILOR

Gestionarea deșeurilor este o problemă majoră în raion, ca rezultat este necesar de elaborat planul local de gestionare a deșeurilor.

Necesitatea întocmirii Programului local de gestionare a deșeurilor este cauzat în urma acumulării deșeurilor ce nu sunt reciclate ca materii prime secundare în procesul de producere. Agenții economici din teritoriu utilizează în procesul de producere materie primă importată, obiecte din mase plastice, ambalaje, țesături, piele care după procesul de producere devin o masă impunătoare de deșeuri solide. Faptul că în raion nu exista întreprinderi ce ar recicla, acestea au adus la acumularea unor cantități mari de materie și substanțe nereciclate.

Toate primăriile din raion, conform deciziilor, au alocat terenuri pentru amenajarea gunoiștilor din teritoriu, pe când gunoiul menajer este aruncat în mod arbitrar, unele gunoiști au ieșit din hotarele sale, lipsesc drumurile de acces cu acoperiș tare, indicatoarele, digurile de grund, lipsesc fâșiile de plantații din jur, ca rezultat duce la crearea unui șir de gunoiști neautorizate și adesea în locuri interzise (pe marginea drumurilor, malul Nistrului, pe pășuni, câmpuri și păduri).

În scopul asigurării evidenței a locurilor de acumulare, depozitare a deșeurilor ce daunează sănătatea populației, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să întocmească registrele locurilor de depozitare a deșeurilor. Agenții economici ce au activitate sunt obligați să prezinte rapoarte, privind utilizarea și neutralizarea deșeurilor toxice.

8. IMPACTUL SECTORULUI AGRICOL

Unele activități din sectorul agricol influențează negativ asupra calității componentelor mediului, impactul exprimându-se prin scăderea conținutului de humus în sol, salinizarea, eroziunea și compactarea solului și a apelor, pesticide, produse petroliere, poluarea aerului, alunecările de teren, formarea râpelor și înmlăștinirea terenurilor.

Folosirea în agricultură a unor activități cu impact ecologic negativ este un subiect care stă la baza acestor efecte asupra mediului.

În acest scop este important folosirea corectă a terenurilor, pentru a evita degradarea lor.

8.1 RESPECTAREA REGULILOR AGROTEHNICE

- respectarea asolamentelor și rotația culturilor;
- în multe cazuri terenurile se prelucrează de-a lungul pantelor, astfel spălându-se stratul fertil de sol;
- nivel scăzut de informare și cultura ecologică a gestionărilor resurselor funciare;
- sădirea fâșiilor forestiere de protecție.

8.2 CHIMIZAREA AGRICULTURII

- folosirea excesivă de pesticide;
- transportarea, depozitarea, prepararea și aplicarea;
- evidența utilizării pesticidelor;
- persoanele responsabile pentru utilizarea chimicalor.

9. IMPACTUL SECTORULUI INDUSTRIAL

Industria raionului se caracterizează prin următoarele activități industriale: producerea articolelor de confecții și piele, a materialelor de construcție, conservelor, lactatelor, cărnii și prelucrarea cerealelor și floarea soarelui.

Efectele asupra stării mediului se manifestă prin:

- poluarea aerului cu substanțe toxice (carburanți, praf);
- poluarea apelor superfeciale cu grăsimi, produse petroliere;

- poluarea mediului cu ape uzate industriale;
- poluarea apelor subterane.

Un subiect aparte este gestionarea apelor reziduale.

Cazangeriile existente produc o cantitate considerabilă de aer. Este necesar de utilizat cazangeriile cu instalații de purificare a aerului.

Punctele ecologice cu pericol sporit se considera: întreprinderile, uzinele de asfalt, stațiile de alimentare cu benzină, stațiile de servicii auto.

9.1. IMPACTUL FACTORULUI UMAN ASUPRA MEDIULUI

Pericolul pentru starea mediului în general a pornit de la strarea de sănătate a populației afectată din cauza stării mediului în localitățile din raion.

Gestionarea resurselor de apă în localități, aprovizionarea populației cu apă potabilă nu satisface cerințele de calitate și cantitate pe motiv că:

- fântânile din localități sunt puternic poluate;
- o bună parte din localități, locuințele oamenilor nu sunt asigurate cu apă potabilă și canalizare, fapt ce afectează esențial starea sanitară a satelor, ca rezultat modalitatea de evacuare a deșeurilor menajere se produc în gropile din teritoriu, după umplerea lor nu sunt evacuate deșeurile și se crează altele noi.

În multe cazuri documentația de urbanism și amenajare, nu este supusă expertizei ecologice.

Lipsa posibilităților de reciclare a deșeurilor menajere, nu există instalații de reciclare, dar și a sistemului de colectare separată a deșeurilor, dar și lipsa de gropi pentru compostarea deșeurilor alimentare.

10. INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

Informația ecologică nu este pe măsură mediatizată și este o deplasare a opiniei publice spre starea sănătății conștientizarea faptului că aceasta este influențată de calitatea mediului.

Este necesar folosirea potențialului și surselor de informare în masă, instituțiilor de învățământ, voluntariat și asociațiilor în domeniu. O inițiativă ar fi publicațiile periodice, care ar reflecta starea de lucruri ce ține de mediu, din teritoriul raionului.

Asigurarea în instituțiile de învățământ din teritoriu a ciclurilor de educație ecologică este un subiect foarte important, totodată formarea și pregătirea profesorilor din instituțiile de învățământ la predarea cursurilor de educație ecologică.

În instituțiile de învățământ din raionul și mun. Soroca se studiază discipline opționale și anume - educație ecologică, surse de energie regenerabilă, chimia și exploatarea mediului.

- Educația ecologică în cadrul liceelor: C.Stere, P.Rareș, A.Pușkin, Visoca, I.Creangă, gimnaziilor Rudi, Cerlina, Gr.Vieru, Nimereuca, Dărcăuți, Dinastia Romanciuc, Ev. Gudumac, Schineni, A.Porcescu, Bulboci, studiază - 414 elevi ai claselor a 5-9 și a10-12.

- Surse de energie regenerabile: gimnaziile A.Pînzaru, Bulboci - 27 elevi, clasele 5-9.

- Chimia și exploatarea mediului: liceul teoretic Visoca - 20 elevi, clasele 10-12.

De menționat, că starea de mediu necesită măsuri urgente de ordin organizațional, educațional în scopul conștientizării de către fiecare persoană fizică și juridică, este necesar nu numai a atrage atenția comunității asupra problemelor, dar și de a conștientiza necesitatea consolidării eforturilor în soluționarea lor. Nimeni din noi nu poate fi indiferent față de procesele și fenomenele naturii. De la noi, locuitorii acestui raion, trăitorii acestui Pământ, se cere să ne întoarcem cu fața spre natură și în așa caz- natura se va întoarce cu fața spre noi, creându-ne condiții favorabile pentru supraviețuire a generației prezente și viitoare.

M. Porcescu

Nicolae Ghitlan,
șef-adjunct a Direcției Agricultură și Alimentație,
responsabil pe problemele de mediu

Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu
în raionul Soroca pentru anul 2023

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Responsabil / parteneri
1	Constatarea stării de mediu în raionul Soroca.	Semestrul I	Direcția Agricultură și Alimentație; APL I; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG –urile.
2	Estimarea impactului sectorului agricol asupra mediului.	Semestrul I	Direcția Agricultură și Alimentație; Inspecția pentru Protecția Mediului; Direcția Teritorială pentru siguranța Alimentelor; ONG-urile.
3	Inventarierea locurilor de depozitare a deșeurilor.	Semestrul I	Direcția Agricultură și Alimentație ; APL ; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG-urile.
4	Instruirea funcționarilor din APL în domeniul protecției mediului.	Semestrul I	Direcția Agricultură și Alimentație; Inspecția pentru Protecția Mediului.
5	Conștientizarea populației despre impactul factorului uman asupra mediului: - publicații, instruri, seminare pe probleme de mediu.	Permanent	Direcția Agricultură și Alimentație; APL; Centrul de Sănătate Publică; ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură Soroca; Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Soroca; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG-urile.
6	Consolidarea parteneriatului cu Asociațiile, instituțiile de învățământ, voluntari pe probleme de mediu.	Semestrul I	Direcția Agricultură și Alimentație; APL I; Inspecția pentru Protecția Mediului; Centrul Raional pentru Tineret din Soroca; ONG-urile; Direcția Învățământ.
7	Promovarea managementului ecologic la întreprinderile din teritoriu.	Semestrul II	Direcția Agricultură și Alimentație; Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Soroca; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG-urile; Centrul de Sănătate Publică.
8	Promovarea disciplinelor opționale de educație ecologică.	Semestrul I	Direcția Învățământ, ONG-urile.
9	Asigurarea elaborării planurilor locale de acțiuni în domeniul protecției mediului.	Semestru I-II	APL I; APL II.
10	Activitate de salubritate, amenajare și plantare a arborilor și arbuștilor.	Semestrul II	APL I; APL II.

11	Conlucrare, consultare si realizare a schimbului de informații între instituțiile, organizațiile si asociațiile pe domeniul de mediu	Semestrul I	Direcțiile și secțiile Consiliului raional; APL I; Inspecția pentru Protecția Mediului; Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor; Centrul de Sănătate Publică; ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură Soroca.
12	Elaborarea și implimentarea proiectelor investiționale de mediu.	Semestrul II	Direcțiile și secțiile Consiliului raional; APL I.
13	Crearea și restabilirea fâșiilor de protecție a pădurilor pe terenuri noi, cât și pe pe terenuri puternic degradate, proprietate publică sau în premieră pe terenuri proprietate privată.	Permanent	APL I; producătorii agricoli; proprietarii de terenuri proprietate privată.
14	Promovarea parteneriatului public - privat în domeniul alimentării cu apă și canalizare.	Semestrul II	Secția Construcții Gospodărie Comunală și Drumuri; Secția Economie; APL I; ONG-urile.

u. [Signature]

Nicolae Ghitlan,
șef-adjunct a Direcției Agricultură și Alimentație,
responsabil pe problemele de mediu

Planul de acțiuni referitor la îmbunătățirea stării de mediu
în raionul Soroca pentru anul 2023

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Indicatori de realizat	Responsabil / parteneri
1	Constatarea stării de mediu în raionul Soroca.	Semestrul I și II	2 rapoarte elaborat	Direcția Agricultură și Alimentație; APL I; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG –urile.
2	Estimarea impactului sectorului agricol asupra mediului.	Semestrul I	1 studiu realizat	Direcția Agricultură și Alimentație; Inspecția pentru Protecția Mediului; Direcția Teritorială pentru siguranța Alimentelor; ONG-urile.
3	Inventarierea locurilor de depozitare a deșeurilor.	Semestrul I	15 vizite, deplasări în teritoriu	Direcția Agricultură și Alimentație ; APL ; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG-urile.
4	Instruirea funcționarilor din APL în domeniul protecției mediului.	Semestrul I	1 seminar organizat	Direcția Agricultură și Alimentație; Inspecția pentru Protecția Mediului.
5	Conștientizarea populației despre impactul factorului uman asupra mediului: - publicații, instruri, seminare pe probleme de mediu.	Permanent	4 publicații;	Direcția Agricultură și Alimentație; APLI; Centrul de Sănătate Publică; ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură Soroca; Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Soroca; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG-urile.
6	Consolidarea parteneriatului cu Asociațiile, instituțiile de învățământ, voluntari pe probleme de mediu.	Semestrul II	2 activități de informare cu implicarea tinerilor și ONG-lor	Direcția Agricultură și Alimentație; APL I; Inspecția pentru Protecția Mediului; Centrul Raional pentru Tineret din Soroca; ONG-urile; Direcția Învățământ.
7	Promovarea managementului ecologic la întreprinderile din teritoriu.	Semestrul II	4 vizite de lucru direct în întreprinderi	Direcția Agricultură și Alimentație; Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor Soroca; Inspecția pentru Protecția Mediului; ONG-urile; Centrul de Sănătate Publică.
8	Promovarea disciplinilor opționale de educație ecologică.	Semestrul I	- numărul de instituții în care se predă - numărul de elevi informați	Direcția Învățământ, ONG-urile.
9	Asigurarea elaborării planurilor locale de acțiuni în domeniul protecției mediului.	Semestrul I-II	- numărul de planuri elaborate	APL I; APL II.

10	Activitate de salubritate, amenajare și plantare a arborilor și arbuștilor.	Semestrul I și II	- 2 activități salubritate; - 2 activități de plantare	APL I; APL II.
11	Conlucrare, consultare și realizare a schimbului de informații între instituțiile, organizațiile și asociațiile pe domeniul de mediu	Semestrul I	- 2 ateliere de lucru	Direcțiile și secțiile Consiliului raional; APL I; Inspecția pentru Protecția Mediului; Direcția Teritorială pentru Siguranța Alimentelor; Centrul de Sănătate Publică; ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură Soroca.
12	Elaborarea și implimentarea proiectelor investiționale de mediu.	Semestrul II	- Un proiect implementat	Direcțiile și secțiile Consiliului raional; APL I.
13	Crearea și restabilirea pădurilor, fâșiilor de protecție pe terenuri puternic degradate, proprietate publică sau proprietate privată.	Primavăra / Toamna	- Două cazuri concret amenajate	APL I; producătorii agricoli; proprietarii de terenuri proprietate privată.
14	Promovarea parteneriatului public-privat în domeniul alimentării cu apă și canalizare.	Semestrul II	- Trei parteneriate noi	Secția Construcții Gospodărie Comunală și Drumuri; Secția Economie; APL I; ONG-urile.

Nicolae Ghitlan

Nicolae Ghitlan,
șef-adjunct a Direcției Agricultură și Alimentație,
responsabil pe problemele de mediu